Gemeente
Amsterdam

Asterpad+

Voorlopig Ontwerp

September 2023

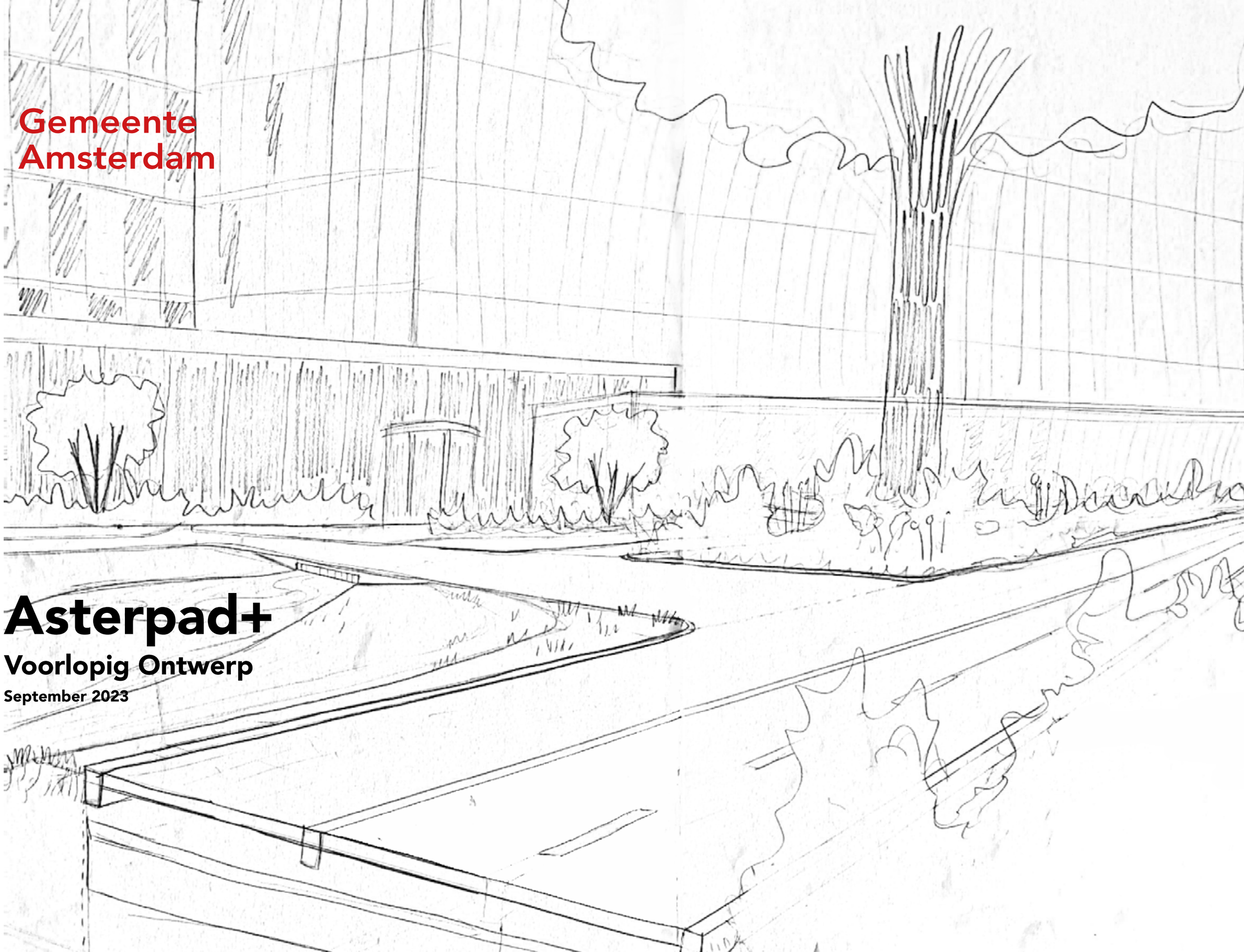

Inhoud

Inleiding 3

1. Locatie 4

2. Opgave 5

3. Het ontwerp 6

4. Voorlopig ontwerp 7

4.1 Plankaart 7

4.2 Doorsnedes 9

5. Thema's 12

5.1 Gebruik 12

5.2 Beplanting 15

5.3 Natuurvriendeljke oever 16

5.4 Bomen 17

5.5 Rainproof 20

5.6 Materialen en meubilair 22

5.7 Verlichting 23

Inleiding

De transformatie van Buiksloterham van een industrieel bedrijventerrein naar een duurzaam woon-/ werkgebied vordert gestaag. In het zuidelijk deel ervan zijn grote woningbouwprojecten in uitvoering (de Vrije kade, City plots en Kop Grasweg). In totaal worden daarbij ca. 1.000 woningen gerealiseerd. Dit leidt tot een toenemende behoefte aan fijnmazige infrastructuur voor fietsers en voetgangers en aan een prettige leefomgeving met ruimte om te spelen en elkaar te ontmoeten. Project Asterpad+ levert hier een bijdrage aan; een buurtparkje met een lokale fiets- en voetgangersroute vanaf de Asterweg, via een brug over het Tolhuiskanaal, naar de Grasweg. Het inrichten van de aangrenzende openbare ruimten is ook onderdeel van het project. Daarbij wordt ingezet op hoogwaardig stedelijk groen dat een bijdrage levert aan klimaatadaptatie en biodiversiteit in de wijk. Deze opgave wordt gecombineerd met noodzakelijke bodemsaneringen en vervanging van de kades langs het Tolhuiskanaal.

Asterpad Plus is de werknaam van het project. Later in het proces wordt een definitieve naam toegewezen.

Het buurtpark bestaat uit twee delen, die verbonden zijn door een brug over het Tolhuiskanaal. Met de komst van het Asterpad+ park ontstaat er een groene aangename leefomgeving om te verblijven en ontmoeten voor jong en oud. De brug verbindt niet alleen de twee delen van het park, maar zorgt ook voor een fiets- en voetgangersverbinding tussen de Asterweg en Grasweg.

Vooruitlopend op het ontwerp zijn de wensen, eisen en ideeën van verschillende in- en externe belanghebbenden geïnventariseerd. De hoofdlijnen hieruit zijn opgenomen in een NVU (Nota van Uitgangspunten). Verder is er rekening gehouden met de spelregels uit de Investeringsnota Buiksloterham (HIB 2020).

Bij het ontwerp en de inrichting van Asterpad+ wordt gebruik gemaakt van circulaire ontwerpprincipes en circulaire materialen. De brug wordt gemaakt van hergebruikte materialen evenzo ook de klinkerverharding, speelelementen en het meubilair (o.a. bankjes) krijgen een tweede kans in het park.

1. Locatie

Het projectgebied Asterpad+ ligt zuidelijk in Buiksloterham, tussen de Grasweg en Asterweg en haaks op het Tolhuiskanaal. De locatie is omringd door bedrijven en grenst aan het terrein van de hotel Yotel. Kavel 52 is momenteel braakliggend; een gedeelte dat grenst aan de Grasweg doet dienst als parkeerplaats.

Foto's locatie

Deelgebied aan de Asterweg

Hotel Yotel

Fabriek op kavel 66

Deelgebied aan de Grasweg

Woonboten in het Tolhuiskanaal

Bedrijf op kavel 75

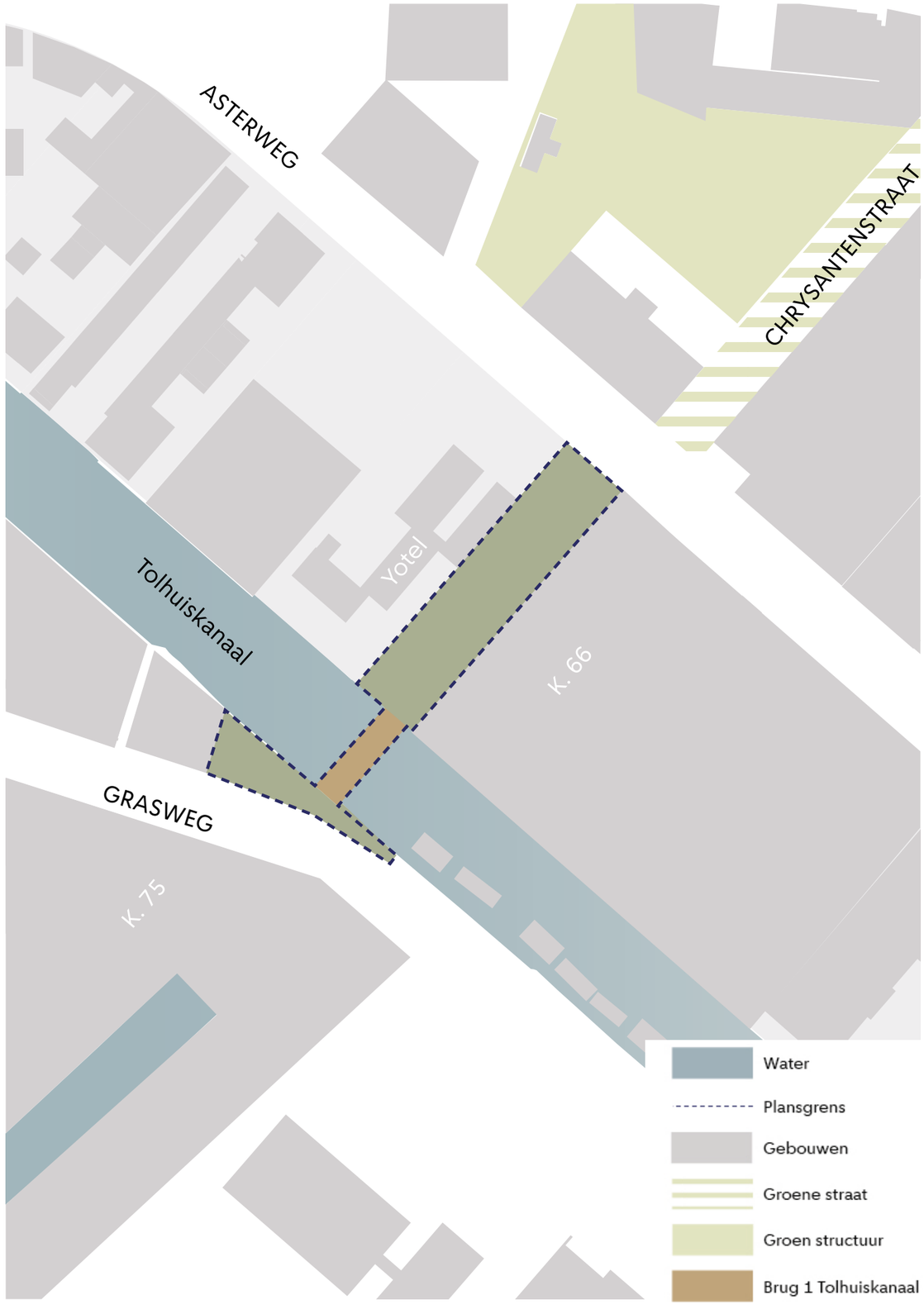

2. Opgave

In 2020 is een Nota van Uitgangspunten (NvU) vastgesteld door Stadsdeelbestuur. In de NvU zijn de uitgangspunten en de opgave voor het ontwerp beschreven. De belangrijkste punten zijn:

Verbindingen

Asterpad+ is een lokale verbinding voor fiets-/voetgangers op wijk-niveau. Het verbindt de Grasweg met Oud Noord waar buurtwinkel- centrum Mosveld en de Pekmarkt zijn gelegen. Deze verbinding versterkt het fietsnetwerk van Buiksloterham Zuid. De voetgangers route moet voldoen aan de Toegankelijkheidseisen.

Groenstructuur

Het park wordt een groene schakel tussen het toekomstige Asterpark en IJ Oeverpark en onderdeel van de groenstructuur van Buiksloterham. Er wordt ingezet op hoogwaardig stedelijk groen dat een bijdrage levert aan klimaatadaptatie, ecologie en meer biodiversiteit in de wijk.

Sport en spelen

Waar mogelijk wordt het Asterpad Plus multifunctioneel ingericht (multifunctioneel ruimtegebruik, combineren van functies). Asterpad Plus krijgt een natuurlijke speelplek en is onderdeel van de sportroute.

Kades

Huidige kades zijn in slechte staat en wordt vervangen. Er wordt rekening gehouden met de ontsluiting van het terras van Yotel aan het kanaal.

Circulariteit

Bij het ontwerp en de inrichting wordt gebruik gemaakt van circulaire ontwerpprincipes en circulaire materialen conform de CircularitеitsLadder BSH. Ook is het ambitie om minimaal 80% materialen te hergebruiken.

Rainproof

Het Asterpad Plus dient de afwatering van de Asterweg en Grasweg te verbeteren.

Ecologie

Om de ecologie en biodiversiteit te bevorderen, worden groene ruimtes ontworpen met een divers palet aan boom- en plantensoorten en er wordt gewerkt met waarde planten. Waarde planten zijn planten waar bijen, vlinders e.a. insecten of dieren gebruik van maken voor hun levensbehoeftes.

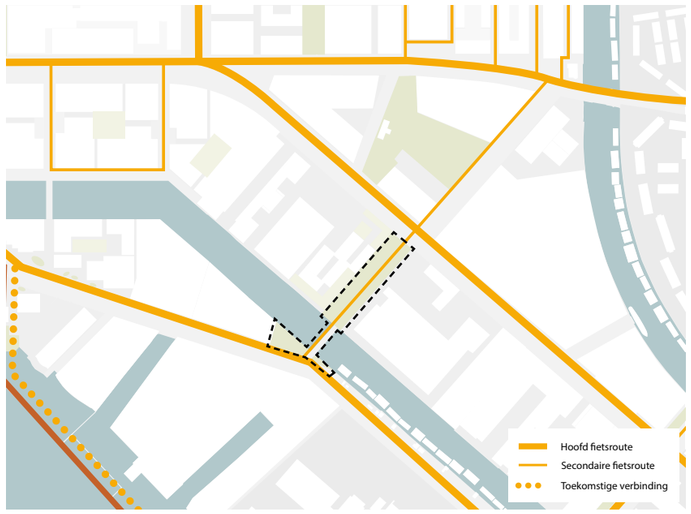

Fietsnetwerk

Groenstructuur van Buiksloterham

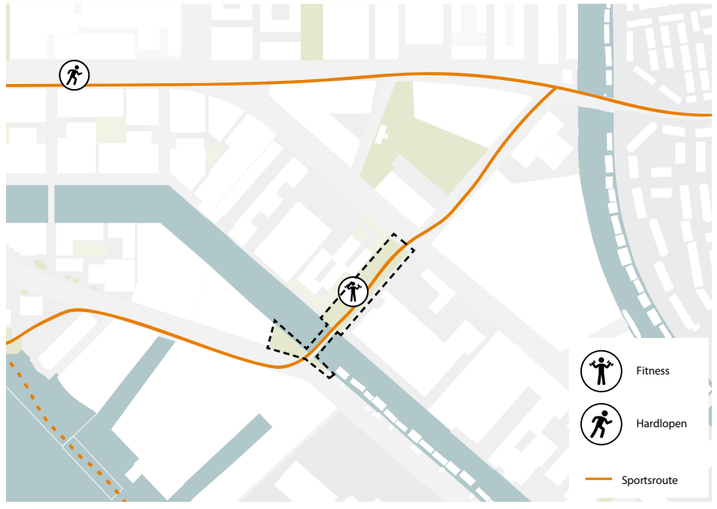

Sport netwerk

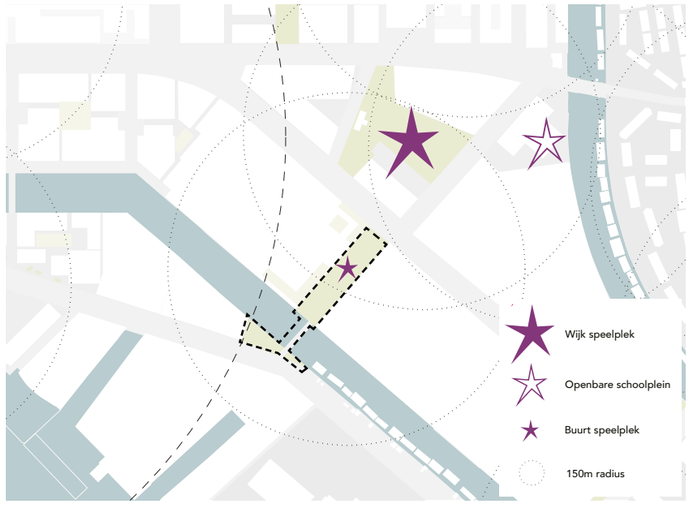

Speelplekken

3. Het ontwerp

Routes

De hoofdroute loopt recht door het park en over het Tolhuiskanaal van de Asterweg naar de Grasweg. Door het park zelf slingert een recreatieve route langs de verblijfs- plaatsen in het park. In het recreatieve deel is ook genoeg open ruimte om zich informeel te bewegen.

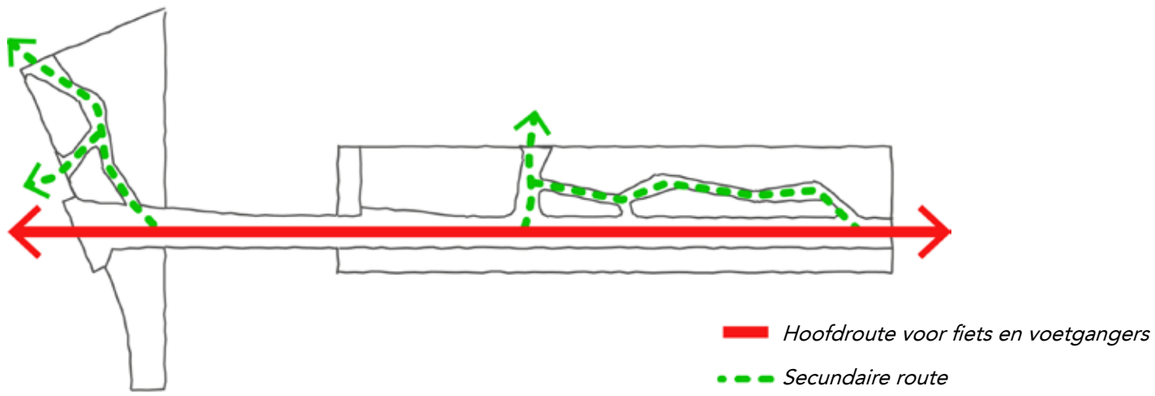

Programma

Het park wordt ingericht met functies voor iedereen, jong en oud: bankjes voor zitgelegenheid, een natuurlijke speelplek, natuur en kleinschalig sport.

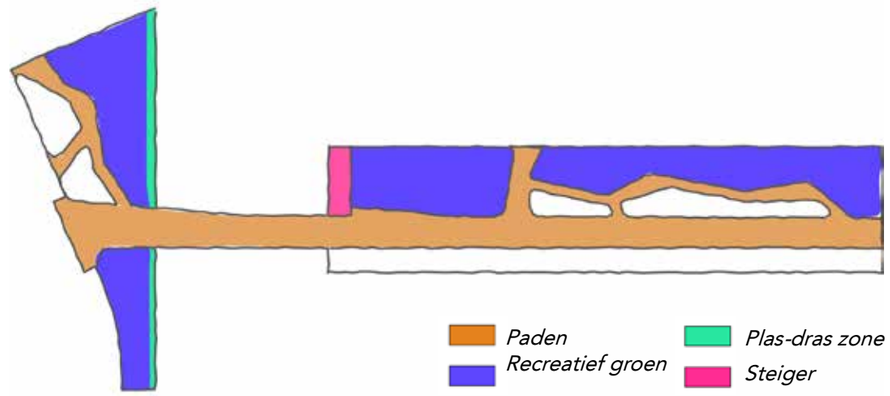

Rainproof

De verdiepte groene zone dient als overstroomzone tijdens een hevige regenbui vanaf 70mm/uur. Met deze ingreep draagt het parkje bij het Rainproof maken van Asterweg.

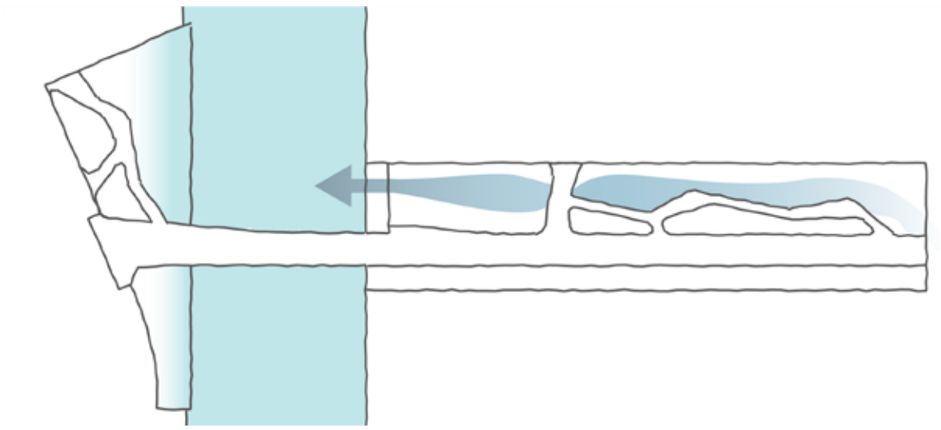

Voormtaal

Het parkje krijgt een eigen vormentaal die een geheel vormt met de hoteltuin van het naastgelegen hotel Yotel.

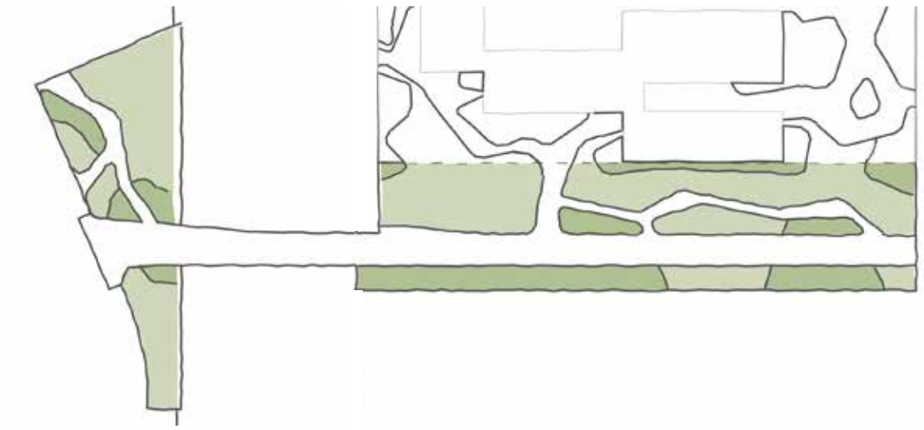

4. Voorlopig ontwerp

4.1 Plankaart

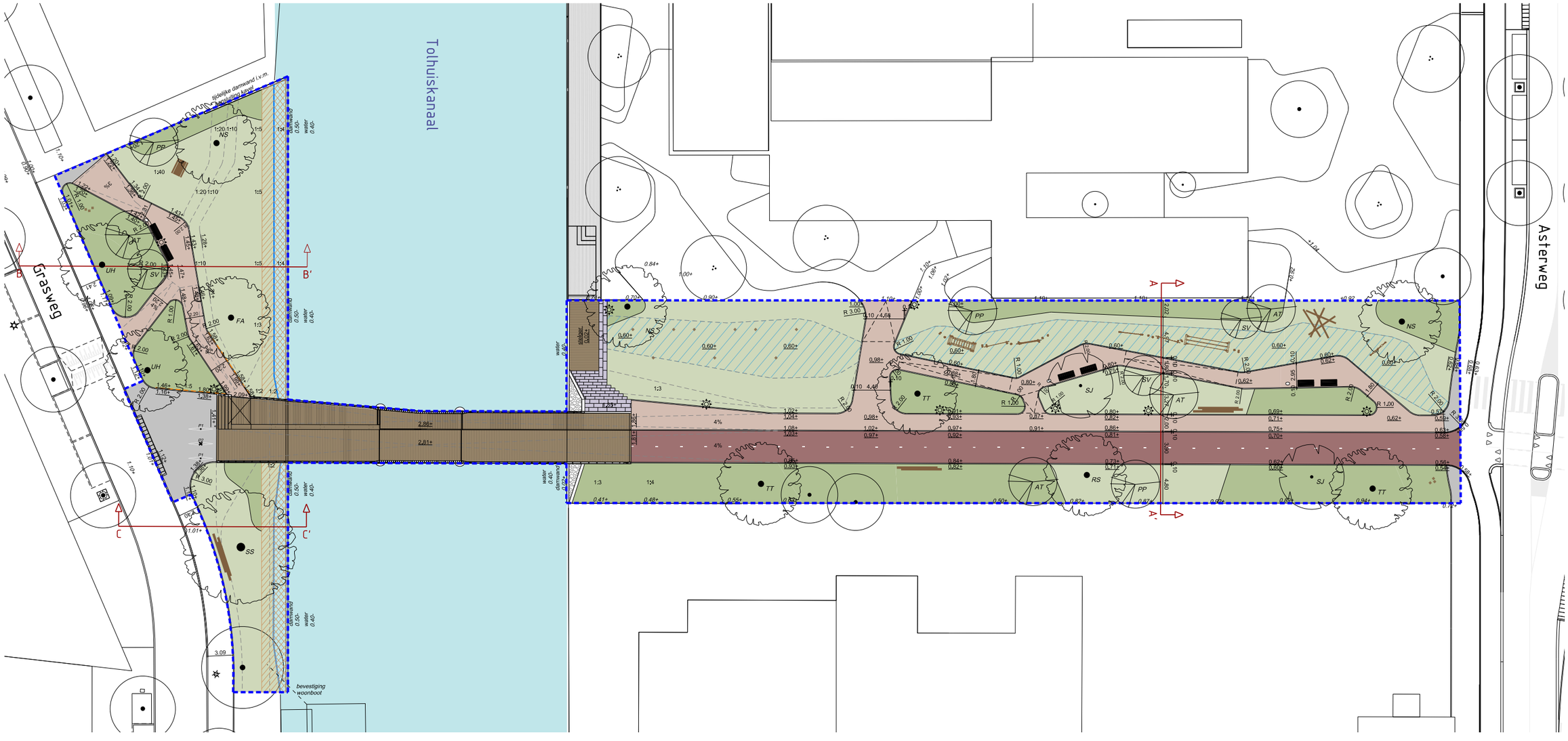

LEGENDA OPENBARE RUIMTE

ALGEMEEN

- grens plangebied
- locatie profieldoorsnede
- *0.93* bestaande hoogtemaat t.o.v. NAP
- +1.41 nieuwe hoogtemaat t.o.v. NAP
- water/Tolhuiskanaal
- watervasthoudende zone

MATERIALISATIE

	asfalt, rood, hergebruikt	400m2
	trottoirtegel type extra, 300x300x80mm, hergebruikt of cementloze alternatief, halfsteenverband	90m2
	gebakken klinkers, dikformaat, halfsteensverband, rood bruin, hergebruikt	560m2
	houten planken, type Azobe, maat n.t.b. hergebruikt	30m2
	natuursteen, hergebruikt, bxh 500x300mm, lengte 650-1120mm, wordt op maat gezaagd	
	talud, basaltglooing	
	opsluitband, Uitgewassen Amsterdam nr. 1 100x200x1000mm, hergebruikt	
	keermuur	

GROEN

	bloemrijk gazon, mengsel M5 Cruydt Hoeck	1.735m2
	combi beplanting, heesters met vaste planten, soorten n.t.b.	760m2
	oever beplanting, n.t.b.	125m2
	onderwater groen, n.t.b.	75m2

- bestaande boom
- nieuwe boom, 1e grootte
- nieuwe boom, 2e grootte
- nieuwe boom, 3e grootte

AT	Acer tataricum ginnala, plantmaat 300-350cm
FA	Fraxinus americana, plantmaat 40-45
NS	Nyssa sylvatica, plantmaat 40-45
PP	Prunus padus 'Albertii', plantmaat 20-25
RP	Robinia pseudoacacia 'Sandraudiga', plantmaat 30-35
SJ	Styphonolobium japonicum 'Regent', plantmaat 25-30
SS	Salix ×sepulcralis 'Chrysocoma', plantmaat 40-45
SV	Syringa vulgaris Mme Lemoine, plantmaat 150-200
TT	Tillia tomentosa Brabant, plantmaat 40-45
UH	Ulmus Homestead, plantmaat 25-30

INRICHTING

- lichtmast, Armatuur 21e eeuw, 4.0 meter ho mast 21e eeuw
- zitbank Puccini type canapé enkel, 2700mm lang, hergebruikt
- standaard afvalbak, 100 liter, kleur Gris 2900 Sablé
- verkeerspaal, P1 vast, P2 uitneembaar
- paal, hergebruikte meerpalen, Basralocus hout, div. hoogtes
- speelelement, n.t.b., valhoogte max. 60cm
- speelelement, n.t.b., valhoogte max. 60cm
- picnictafel, hergebruikt

4.2 Doorsnedes

Doorsnede A-A'

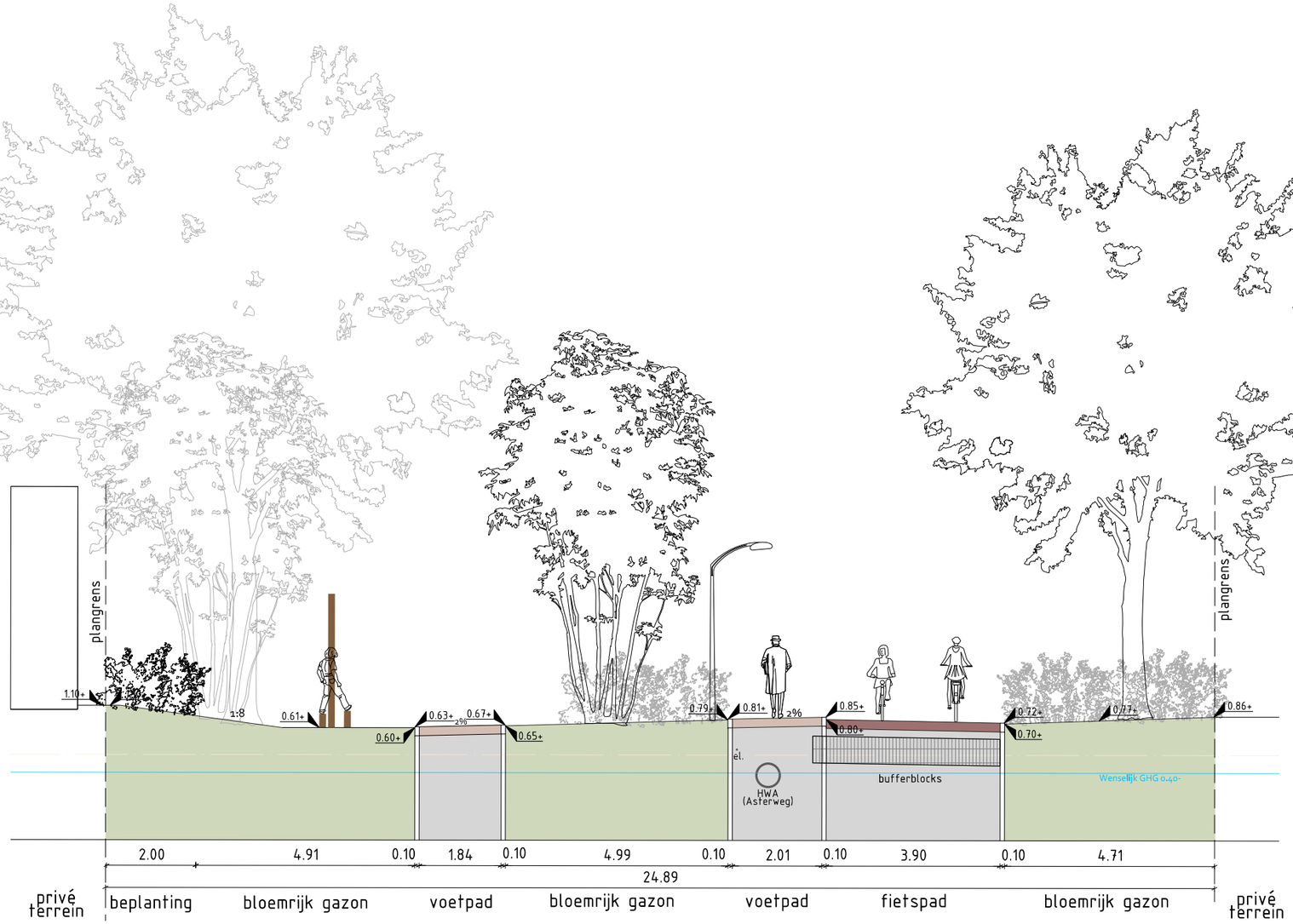

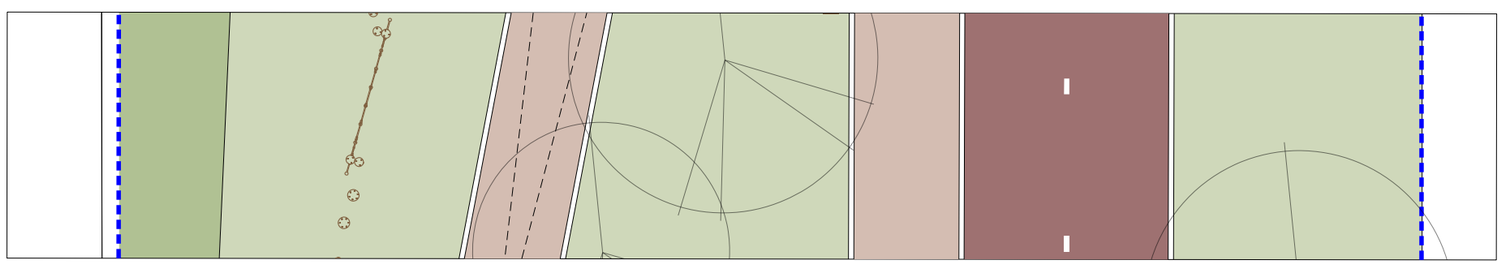

Doorsnede B-B'

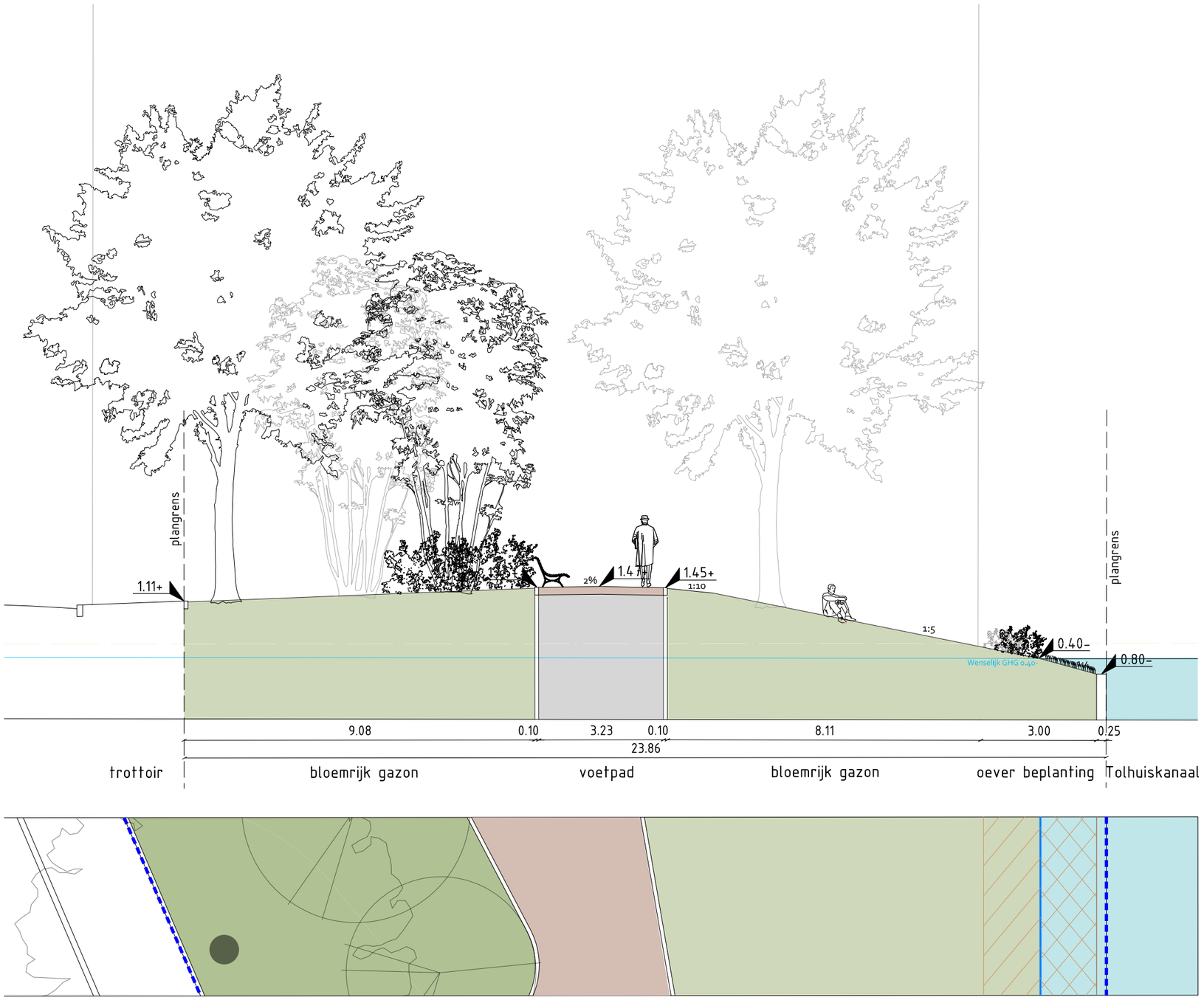

Doorsnede C-C'

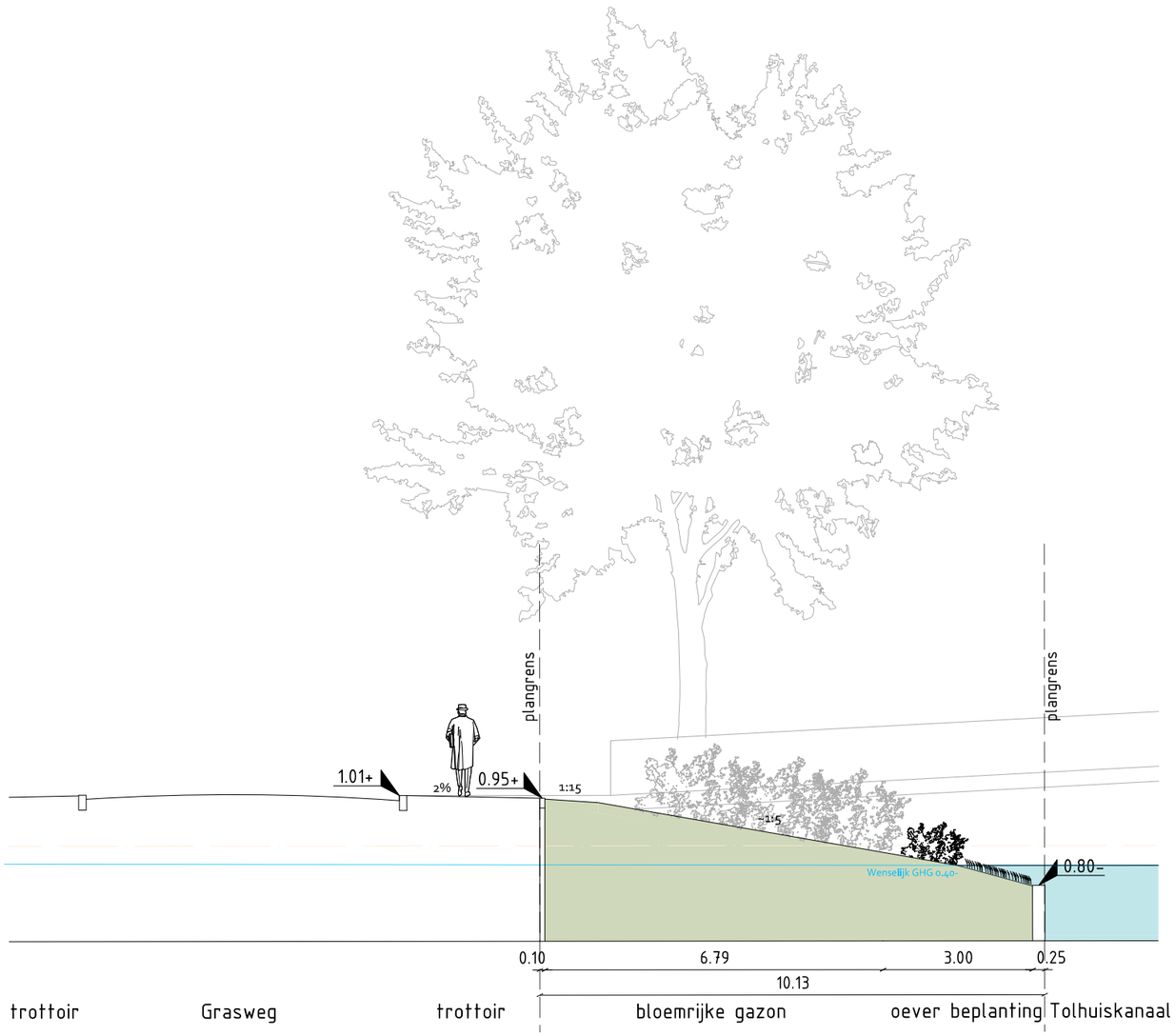

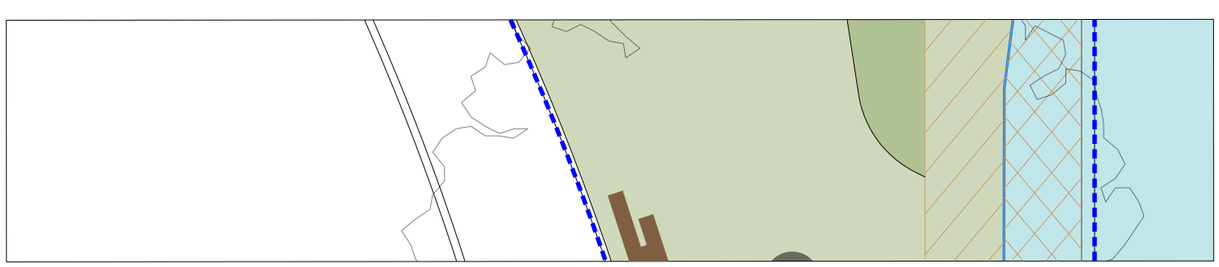

5. Thema’s

5.1 Gebruik

Naast Yotel zijn plekjes voor verschillende leeftijden voor diverse activiteiten. Kinderen kunnen er spelen, men kan informeel sporten. Het is een multifunctionele ruimte, waar iedereen zijn eigen “spullen” mee kan nemen om zich mee te amuseren. Er zijn ook rustige plekken om te verblijven en elkaar te ontmoeten, voorzien van de bankjes. Aan de zonnige kant van het kanaal is een openbare steiger.

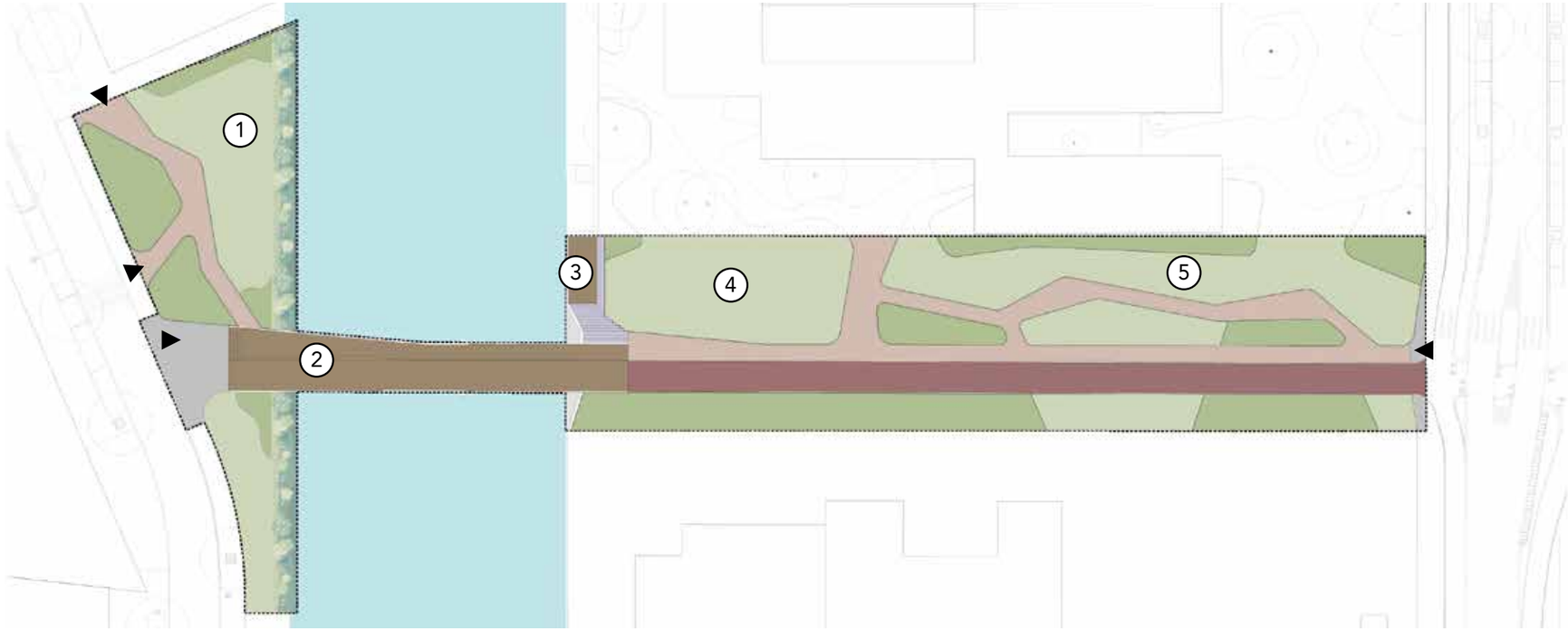

LEGENDA

1. *Picnkick zone*
2. *Zitbank op de brug*
3. *Steiger aan het kanaal*
4. *Multifunctionele zone*
5. *Speeltuin*
- ◀ *Publieke toegang*

Referentie beelden

Picknickzone langs het water

Multifunctionele zone

Speeltuin

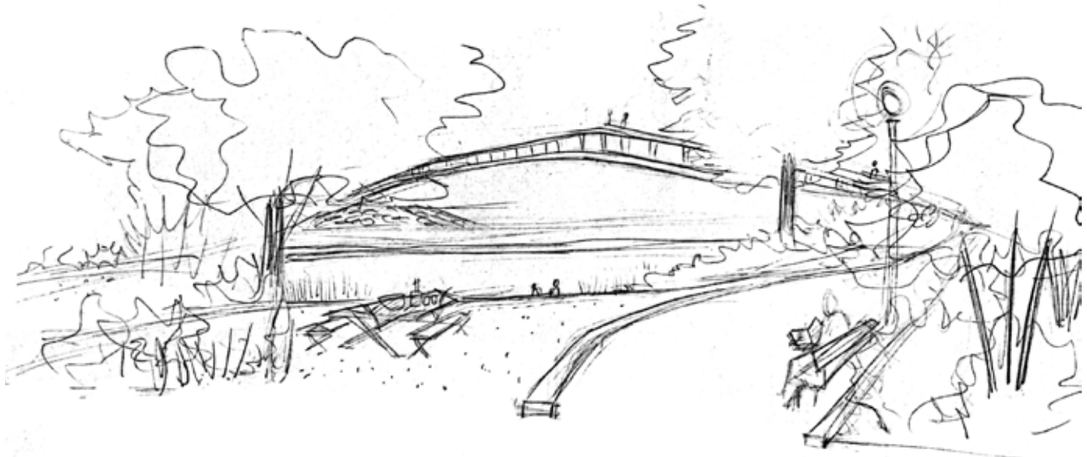

Schets van de zuidzijde met de uitzicht op de brug

Concept van de verdiepte groene zone

Voetpad en gazon in het Vondelpark

Gazon en beplanting nodigt uit om te spelen

Speeltoestellen

In het park komen klim- en balanceertoestellen. Oude meerpalen worden hergebruikt als speelaanleiding.

Klimtoestellen, hout

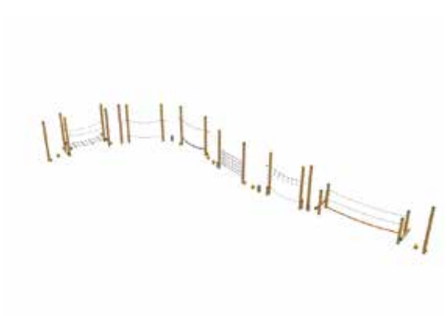

Parcours, hout

Hangmat/slackline zone en speelplek

Liggende meerpalen als speelaanleiding

Concept van de multifunctie zone

5.2 Beplanting

Het park bestaat uit open plekken met bloemrijk gazon waar activiteiten op kunnen plaatsvinden, daaromheen is beplanting met voornamelijk heesters. De beplanting zal ook schuilplaats en voedsel bieden aan de vogels en bijen en vlinders aantrekken. De oever aan de Grasweg zal natuurvriendelijk worden ingericht, wat de aanwezigheid van biotopen in het gebied vergroot.

Beplantings schema

Referentie beelden

Struiken zijn voor vogels zowel bronnen van voedsel als beschutte plekken

Bloemrijk gazon is goed voor bijen, vlinders en andere insecten

5.3 Natuurvriendelijke oever

De oever aan de Grasweg wordt natuurvriendelijk ingericht. Een talud met onderwaterdeel schept de juiste condities voor vochthoudende planten en waterplanten. Natuuroevers zijn een leefomgeving voor veel planten en dieren. Hier kunnen vogels, vissen en vleermuizen rust of voedsel vinden.

Natuuroever

Een zachte oever bestaat uit een geleidelijke aflopende oeverzone met de bloemrijke oeverruigte gevolgd door de plas-draszone. De plas-dras zone is ondiep (0 tot 50 cm) en is dicht bij de oeverruigte begroeid met moerasplanten, meer richting het water is het begroeid met helofyten. Helofyten zijn planten die deels (met de wortels) onder en deels boven water groeien. De plas-draszone zorgt ervoor dat dieren makkelijk in en uit het water kunnen komen en vissen vinden er een paaiplaats. Daarnaast heeft de plas-draszone een zuiverende functie voor het water. Om de uit-spoeling van de oever te verminderen, wordt onderaan het talud een lage harde kering aangebracht.

Het brakke water van het Tolhuiskanaal is van grote invloed om het oever-milieu. De specifieke omstandigheden van brakke oevers leveren een habi-tat voor bijzondere (helofyten-) vegetaties in de natte zone, met soorten zoals: riet, zeeaster (zulte), zeebies (heen), ruwe bies, grote engelwortel, moerasmelkdistel, kleine lisdodde, en zo mogelijk zeldzame soorten zoals wilde selderij, dodemansvinger, heemst en echt lepelblad. De plas-draszones met nat (brak)graslandkarakter zijn kansrijk voor speciale doel-soorten als: aardbeiklaver, rode ogentroost, goudknopje, smalle rolklaver, behaarde boterbloem en fraai duizendguldenkruid.

Riet en grote- en kleine lisdodde worden in principe niet aangeplant tenzij het nodig is voor specifieke doelsoorten. Genoemde soorten zijn namelijk zeer dominant en kunnen aangeplante of ingezaaide soorten wegcon-curreren. Riet en lisdodde komen in principe vanzelf tot ontwikkeling. De plantdichtheid oeverplanten en helofyten is 7 planten per m^2, minimaal 1 m^2 per soort en minimaal 0,5 m tussen de groepen met soorten.

Vraatbescherming wordt toegepast bij het inplanten en inzaaien van de oeverzone als er kans is op vraatschade door watervogels zoals ganzen en eenden.

Naturinclusieve oever

Habitat voor ondergedoken waterplanten

5.4 Bomen

Het parkje is onderdeel van het koele plekken netwerk. Koele plekken zijn groen met minimale oppervlakte van 200 m^2, hebben minimaal 40% schaduw en zitplekken in de schaduw. De bomen zorgen ook voor voldoende schaduwrijke plekken hier.

De bomen in het parkje worden in losse groepen aangeplant. Een mix van inheemse en uitheemse soorten in verschillende groottes biedt een belevingswaarde voor bezoekers van het park. Voorjaarsbloeiers en bomen met een bijzondere herfstkleur zorgen jaarrond voor een aantrekkelijk beeld. De soorten dat bij het water en de waterhoudende zone staan zijn bestand tegen hoge waterstanden.

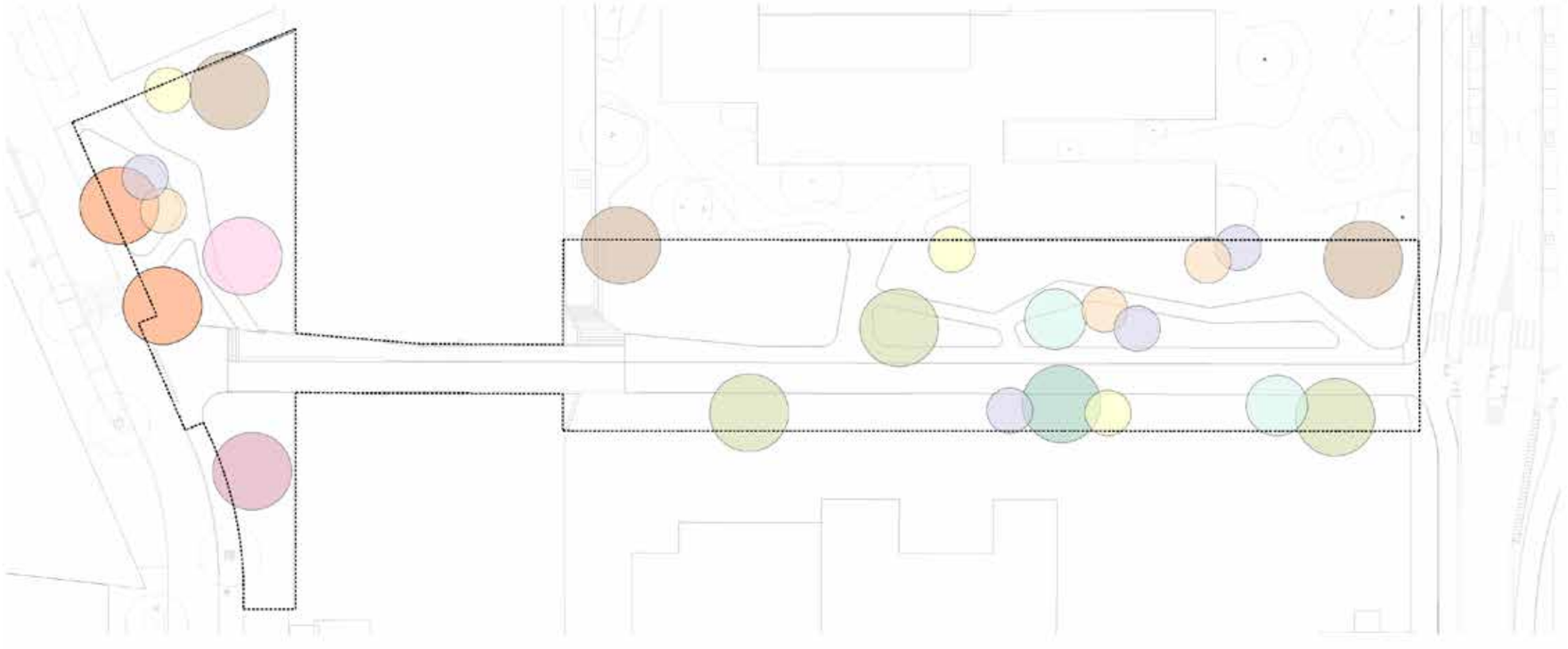

Acer tataricum ginnala
Chinese esdoorn

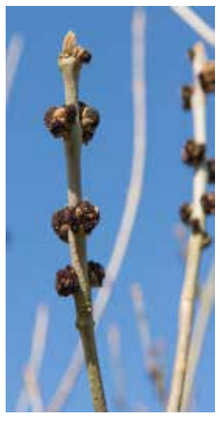

Fraxinus americana
Americaanse es

Nyssa sylvatica
Zwarte tupeloboom

Prunus padus ‘Albertii’
Vogelkers

Robinia pseudoacacia ‘Sandraudiga’
Valse acacie

Styphonolobium japonicum ‘Regent’
Honingboom

Salix ×*sepulcralis* ‘Chrysocoma’
Gele treurwilg

Syringa vulgaris ‘Madame Lemoine’
Sering

Tilia tomentosa ‘Brabant’
Zilverlinde

Ulmus ‘Homestead’
Iep

5.5 Rainproof

In het kader van Rainproof is de opvang van regenwater in het park van belang. Wettelijk is verwerken van 70mm/uur regenwater verplicht; in Buiksloterham is de ambitie om 90mm regenwater in één uur te verwerken. Het parkje zelf krijgt geen hemelwaterriool, het regenwater stroomt van de paden af naar het groen en daar infiltreert.

Het parkje aan de Asterweg draagt bij aan het Rainproof maken van de Asterweg. Een tweetraps systeem voorkomt dat de schade ontstaat aan de omliggende gebouwen. Onder het fietspad wordt een wateropvang met bufferblocks aangelegd. Aan de Grasweg stroomt het regenwater bij het laagste punt van de straat, naast de woonboten, richting het Tolhuiskanaal.

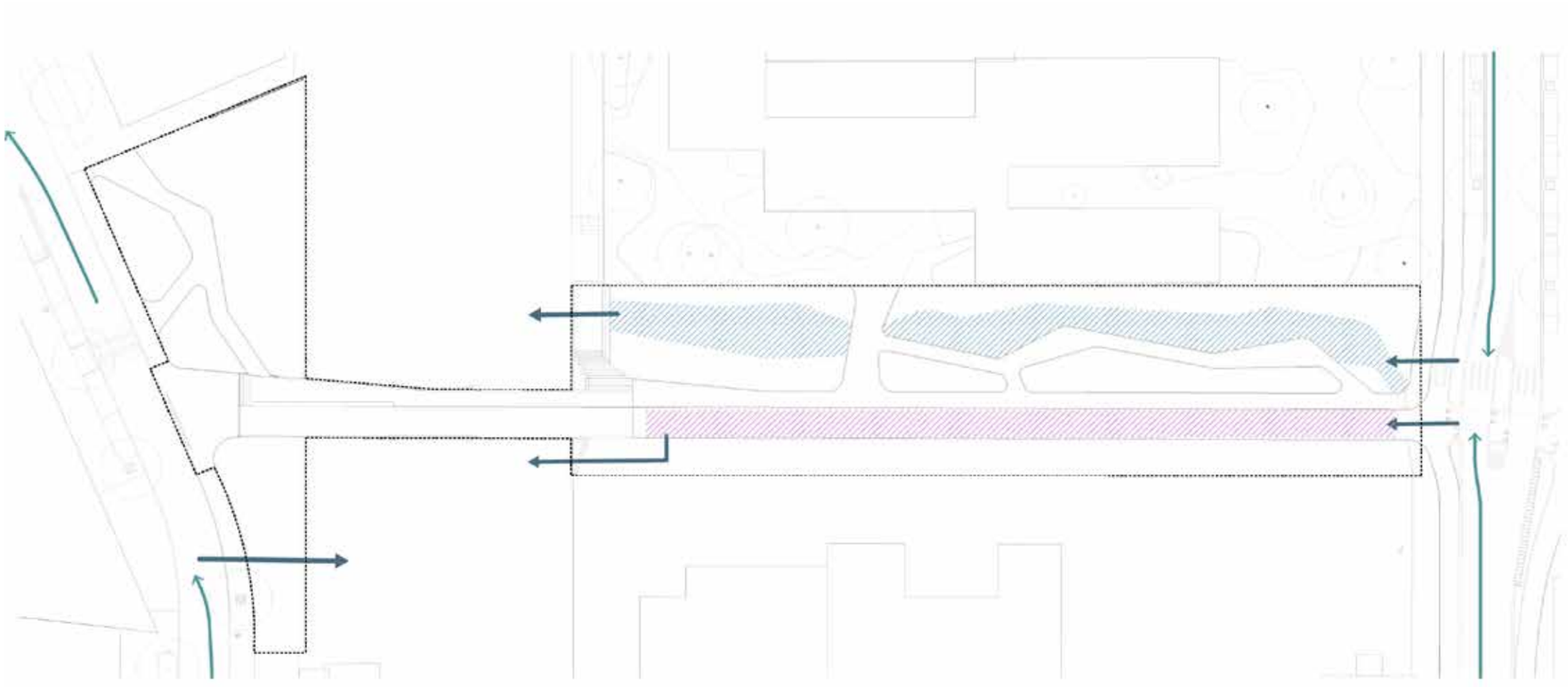

Rainproofsysteem

De inrichting van Asterpad+ kent meerdere uitdagingen als het gaat om een Rainproof inrichting. Eén ervan is dat het zal moeten voldoen aan het Omgevingsprogramma Riolering (OPR). Hierin is vastgelegd dat het een maatgevende bui van 70mm (minimaal) in één uur moet kunnen verwerken. Om dit doel te kunnen bereiken is een tweetraps systeem ontworpen met bufferblocks en verlaagde groenstrook.

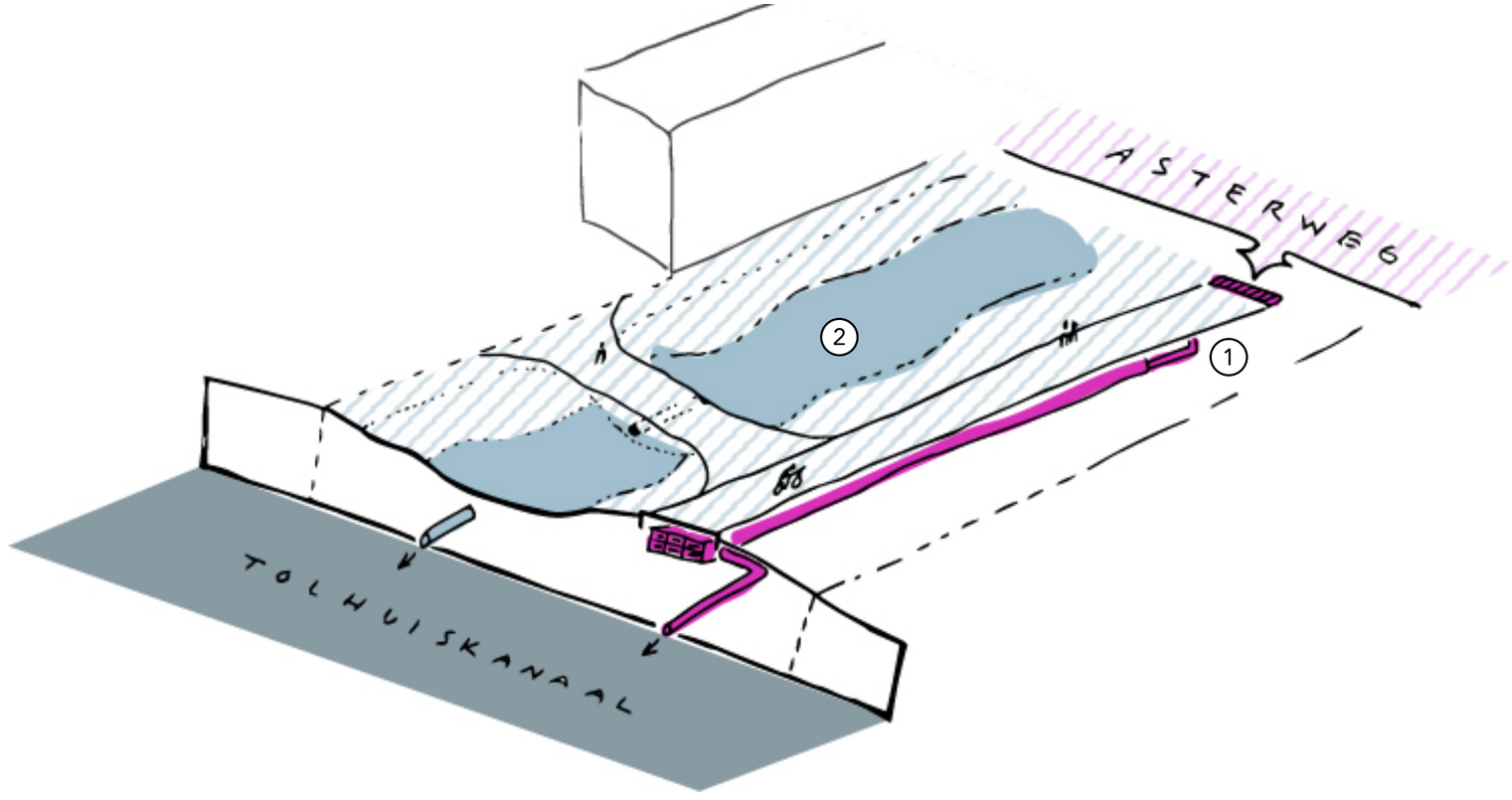

Stap 1: bufferblocks

De eerste 20mm regen van Asterweg zal via hemelwaterafvoer afstromen naar het Tolhuiskanaal. Tijdens een hevige regenbui (20-70mm/uur) gaat regenwater vanaf de Asterweg via de straatkolken naar bufferblocks, die geplaatst zijn onder het fietspad van het park. Het water wordt in de bufferblocks opgevangen en vertraagd afgevoerd richting het Tolhuiskanaal.

Stap 2: Afstroom via verlaagde groenstrook

De laagste punt van de Asterweg is bij het parkje. Bij een hevige regenbui, meer dan 70 mm per uur, zal het regenwater ophopen op de rijbaan tot een hoogte van 10 centimeter en de rest zal afstromen naar het Tolhuiskanaal via verlaagde groenstrook in het parkje. De bodem onder de groenstrook wordt extra doorlatend aangelegd, dan kan meer regenwater infiltreren in de bodem.

Referentie beelden

Buffer Blocks

Waterhoudend groen

Waterverbinding duiker tussen waterhoudendezones

5.6 Materialen en meubilair

Circulariteit

Buiksloterham is een voorbeeldwijk voor de circulariteit en de duurzaamheid. De ambitie is om minimaal 80% materialen te hergebruiken of duurzamere producten toe te passen. Om deze circulaire ambitie te halen wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van hergebruikt materiaal: voor de brug, de trap, verharding en meubilair. Ook worden circulaire ontwerpprincipes toegepast:

- Er wordt zo min mogelijk verhardingsmateriaal gebruikt;
- De ruimte kan multifunctioneel gebruikt worden;
- Het groen draagt bij de biodiversiteit van het gebied.

Verharding

De paden zullen met hergebruikte gebakken klinkers ingericht worden, op het fietspad wordt (hergebruikt) rood asfalt aangebracht. De paden wordt opgesloten met (hergebruikte) betonbanden.

Meubilair

Er worden 6 Canapé zitbanken met leuning, 1 picknick tafel en 3 afvalbakken 100L geplaatst in het park. De verkeerspalen worden gebruikt om de fietspad af te sluiten voor het autoverkeer.

300x300x80mm trottoirtegels, grijs, hergebruikt

Rood asfalt hergebruikt

Gebakken klinker, dikformaat, roodbruin, hergebruikt

Betonbanden, 10x20x100 cm

Zitbanken Type Canapé, enkel, lengte 2,70m

Picknicktafel, type n.t.b.

Afvalbak Gemeente Amsterdam 100L

Standaard stalen cilindrische paal, kleur Rood (RAL 3000) met banden van witte retroreflecterende folie, vast en uitneembaar

5.7 Verlichting

In samenspraak met IB is er een verlichtingsplan opgesteld. Volgens de vloerkaart in de Handboek Rood is de 21ste eeuw mast en armatuur standaard voor Buiksloterham. Echter is de 21ste paaltoparmatuur niet leverbaar. Volgens de huidige normen van Verkeer en Openbare Ruimte worden Standaard lage masten met Friso Kramer armatuur, met een hoogte van 4,50 meter toegepast.

Het hoofdpad en de steiger zijn goed verlicht met lichtmasten, en zorgen zo voor voldoende veiligheid. De brug wordt voorzien van verlichtingselementen, passend bij het ontwerp van de brug. De natuurlijke oever wordt niet verlicht, zo worden de nachtdieren niet gestoord.

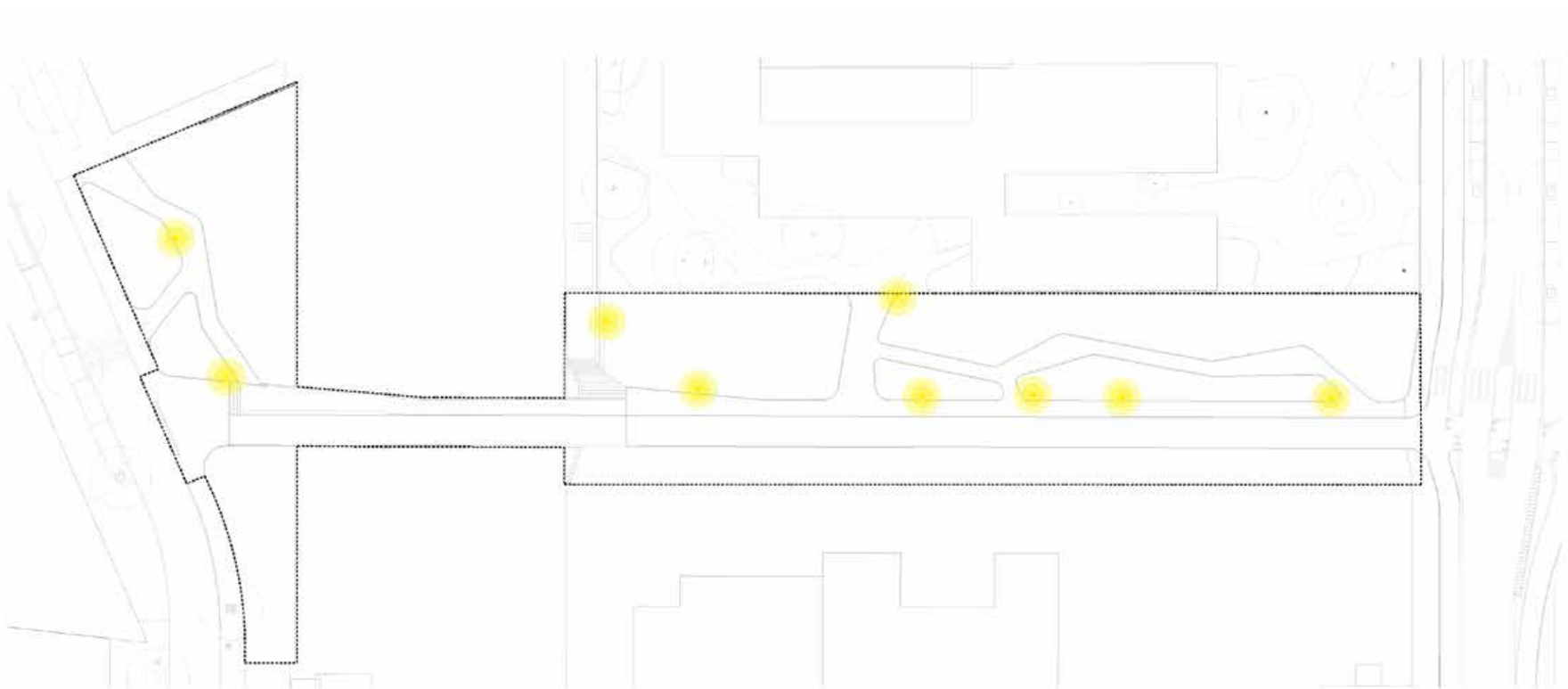

Verlichting schema

Standaard lage mast met Friso Kramer armatuur, 4.50m hoog

Titel	**Asterpad+ park**
Auteurs	**Constanza Gómez Guzmán**
	Milda Jusaite
Datum	**September 2023**
Status	**Voorlopig Ontwerp**